

Asia: VN/5698/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain ja rikoslain 48 luvun 6 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit suojeluesityksenteko-oikeutta ja suojeluesityksestä kuulemista koskeviin ehdotuksiin

7 § Asianosaisten kuuleminen ja lausunnot

Invalidiliitto katsoo, että lakiin 7 §:n 1 momenttiin tehtävä lisäys ”muita käsiteltävänä olevan asian kannalta olennaisia yhteisöjä olisi kuultava tarvittaessa” asianosaisten kuulemiseen liittyen on kannatettava. Lain perusteluissa todetaan, että ”erityisesti kun on kyse julkisista rakennuksista tai muista yleisölle avoimista tai tarjottavista tiloista, voi yhdenvertaisuuden toteutumisen kannalta olla tarpeen kuulla esimerkiksi vammaisia henkilöitä edustavia tahoja.” YK:n vammaissopimuksen artikla 4.3 edellyttää, että kaikissa vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevassa poliittisessa päätöksenteossa pitää osallistaa vammaiset henkilöt ja neuvotella vammaisten henkilöiden sekä heitä edustavien järjestöjen kanssa. Invalidiliitto esittää, että vammaiset henkilöt ja vammaisjärjestöt sekä kunnalliset että mahdollisesti maakunnalliset vammaisneuvostot ovat asianosaisia silloin, kun asia koskee heidän oikeuksiaan ja mahdollisuuksiaan käyttää rakennuksia. Lain 7 §:n 1 momenttia tulee täydentää seuraavasti: ”Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on myös pyydettävä rakennuksen sijaintikunnan ja Museoviraston sekä tarvittaessa muun asian kannalta olennaisen yhteisön, kuten vammaisneuvoston lausunto.”

Kuten luvussa 4.1 Keskeiset ehdotukset esitetään, muun käsiteltävänä olevan asian kannalta olennaisen yhteisön kuulemisen tarpeellisuus olisi asiaa käsittelevän viranomaisen harkinnan varassa. Invalidiliitto haluaa kiinnittää huomiota kuntien yhtenäisiin käytäntöihin esimerkiksi yhdenvertaisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Mikäli esimerkiksi esteettömyyden toteutuminen ja sen osalta kuultavat tahot jäävät vain yksittäisen viranomaisten asiantuntemuksen ja harkinnan varaan, voi se aiheuttaa eroavaisuutta asioiden käsittelyssä eri alueilla.

Kommentit alustusmenettelyn purkamiseen ja muutoksenhakua koskeviin ehdotuksiin

-

Kommentit ehdotettuihin poikkeamisluvan edellytyksiin ja lupamenettelyyn

Invalidiliitto näkee suojelupäätöksestä poikkeamisessa esteettömyyden toteutumisen mahdollistavana tekijänä, että Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi rakennuksen tai kiinteistön omistajan tai haltijan hakemuksesta, asettamallaan ehdoilla myöntää luvan poiketa suojelupäätöksestä, jos rakennuksen käyttäminen alkuperäiseen tai suojelupäätöksen antamisen aikaiseen käyttötarkoitukseen sekä muuttaminen uuteen soveltuvaan käyttötarkoitukseen on suojelun vuoksi estynyt.

Perusteluissa todetaan, että edellytykset poikkeamiselle liittyisivät rakennuksen käytön turvaamiseen. Invalidiliitto ehdottaa, että perusteluissa olisi hyvä lisäksi todeta käyttäjien olosuhteiden huomioon ottaminen siten, että sekä asuinrakennusten että muiden kuin asuinrakennusten esteettömyyden parantaminen voisivat olla poikkeamisen perusteena niin, että rakennus mahdollistaisi kaikille rakennusta käyttäville henkilöille yhdenvertaisen mahdollisuuden käyttää rakennusta.

Kommentit korvaussäätelyä koskeviin ehdotuksiin

-

Kommentit ehdotuksiin, jotka koskevat rikostunnusmerkistöjä sekä menettelyä rikosasioissa ja tarkastuksissa

-

Kommentit viranomaisten tiedonsaantioikeutta koskevaan ehdotukseen

-

Muita huomioita esitysluonnoksesta

-

Hätönen Johanna
Invalidiliitto ry - Invalidiliiton Esteettömyyskeskus ESKE